

TĖVIŠKĖS

ALDAI

Nr 27 (2006) 1996 m. liepos mėn. 16 d.

Eina 41-mus metus.

Melbourne

Nuosavybės teisė amžina

Nuosavybės teisė tokia pat sena kaip ir žmonija. Jos ištakas aptinkame Senajame Testamente, kur parašyta, kad Dievas sukūrė pasaulį žmogui, kad naudodamasis pasaulio gėrybėmis žmogus ugdytų savo asmenybę. Per darbą ir mainus žmogus įgyja jo gyvenimui reikalingų daiktų. Privačios nuosavybės svarbą išryškina tai, kad net du Dievo įsakymai ją gina. „Septintasis Dievo įsakymas sako „nevo“, o dešimtas draudžia - „negeisk svetimo turto“

apie privačią nuosavybę kalba ir popiežius Jonas Paulius II savo enciklike „Centesimus annus“. „Tą teisę būtina asmenybės laisvei ir jos ugdymui, Bažnyčia visą laiką gynė ir gina iki šios dienos“. Nuosavybė įgyjama darbu. „Mūsų laikais žmogaus, kuriančio materialines ir nematerialines vertybes, darbo reikšmė daug didesnė“, - sako popiežius Jonas Paulius II.

„Kaskart aiškiau matome, kaip vieno žmogaus darbas natūraliai susipina su kitų žmonių darbu. Šiandien labiau negu kada nors dirbti - reiškia dirbti su kitais ir dirbti kitiems“.

Net 50 metų Lietuvos žmonių sąmonėje buvo dildoma tikroji nuosavybės ir darbo samprata. Privati nuosavybė visais būdais ir primonėmis buvo naikinama, o visuomenės nario darbas buvo paverstas lažu. Šiandien grįžtantis

prie nuosavybės žmogus pamažu išsąmonina, kad jam jau kažkas priklauso, tačiau dažnai pamiršta pagarbą kito žmogaus nusavybei ir sąžiningo darbo svarbą. Valstybės abejingumas, pasireiškiantis teisinės sistemos netobulumu ir nuosavybės ignoravimu, tiesiog skatina žmones išgyti turtą kuo lengvesniais keliais,

vengiant darbo, o kitų žmonių darbo vaisius pasisavinant apgaule ar net jėga. Tačiau daug kas jau šiandien pradeda suprasti, kad privati nuosavybė yra šventa ir amžina, skirta ne tik asmeniui, bet ir visuomenės gerovei. Visiems būtų naudinga, kad tai kuo greičiau supratų ir valstybė. „L.R.“

Per maldą ir auką į vienybę ir taiką!

Kauno arkivyskupijos Jaunimo diena
Kauno Jėzuitų mokykloje

Atsiliepdami į popiežiaus Jono Pauliaus II kvietimą tinkamai pasiręgti XI Pasaulio jaunimo diena kuri įvyks 1997 metais Paryžiuje, Kauno arkivyskupijos Evangelizacijos centras, Katechetinė komisija, ateitininkai, akademiniai skautai, bendruomenė „Gyvieji Akmenys“, Kauno Jėzuitų mokykla, „AC Patria“ bei Marijos vaikų sambūris Sekminių išvakarėse Kauno Jėzuitų mokykloje surengė Kauno arkivyskupijos jaunimo dieną. Jaunimo diena prasidėjo šv. Mišiomis šv. Pranciškaus Ksavero Jėzuitų bažnyčioje, kurias koncelebravo arkivyskupas S.Tamkevičius, kancleris kun. A.Jegelavičius, kun. R.Kaušas, kun. G.Vitkus SJ, Šiluvos dekanas kun. L. Kalinauskas. Pamokslą sakė arkivyskupas S.Tamkevičius.

Pamokslo metu kalbėdamas apie mirties ir gyvybės kultūros ženklus, arkivyskupijos ganytojas sakė, kad nešamas į mūsų tautą materializmas yra pagrindinis mirties kultūros ženklas. Įsigalint džiunglių įstatymams, medžiaginių dalykų, pinigų ir gerovės kultūrai, atmetamas Dievas, suniekinamas žmogus,

moteris ir meilė. Mirties kultūros nešėjai - visuomenės informavimo priemonės, laukinis biznis - noras bet kokiomis sąlygomis turėti pinigų ir gerovę padaryti Dievu, iškreiptos kalbos apie meilę, nesivadovaujant šios meilės pavyzdžiu - ant Kryžiaus numirusiu Kristumi, neteisingi įstatymai, tarnaujantys galingiesiems, gimdo visuotinį nusivylimą, liūdesį, apatiją, dėl to daugėja nusikaltimų ir savizudybių. „Norėti gerai gyventi - natūralu, bet, kai gerbūvis kuriamas nesiskaitant su sąžine - šis kelias veda į mirtį“, - sakė arkivyskupas S.Tamkevičius. Popiežius Jonas Paulius II viešėdamas Lietuvoje ragino jaunimą atverti duris Kristui - būti gyvybės kultūros nešėjais į savo aplinką, į savo tautą ir visą pasaulį. Pasak arkivyskupo S.Tamkevičiaus, būtina išsiugdyti pagarbą gyvybei, nes žmogaus gyvybė yra šventa nuo prasidėjimo iki natūralios mirties. Niekas neturi teisės uždrausti žmogui gimti, ir niekas neturi teisės pasakyti, kada žmogui mirti. Arkivyskupas akino pirmenybę

skirti dvasinėms vertybėms - tiesai, meilei, užuojautai, grožiui ir gėriui, bet ne valdžiai, ne pinigams.

Po šv. Mišių parapijų jaunimas susitiko su arkivyskupu S.Tamkevičiumi pasidalyti rūpimais gyvenimo ir tikėjimo klausimais. Atsakydamas į klausimą apie sektas, arkivyskupas patarė jaunimui būti atsargiems ir aktyviau burtis į katalikiškas organizacijas, judėjimus, bendruomenes. Sveikintinas, jo žodžiais, ir Bažnyčios aprobuotas charizminio atsinaujinimo judėjimas. Charizminis judėjimas turi dvasios vadus, veikia vienybėje su vyskupais ir kunigais.

Arkivyskupui paklausus, su kokiomis problemomis tenka susidurti jaunimui, norinčiam burtis į įvairias katalikiškas organizacijas, bendrijas, judėjimus ir kokia arkivyskupo parama jiems reikalinga, jaunuoliai paminėjo kunigų - dvasios tėvų trūkumą parapijose, kunigų abejingumą ir norą atsiriboti nuo jaunimo, dvasininkų ir pasauliečių

Vilniaus
arkivyskupas
susitiko su savo
arkivyskupijos
jaunimu

Svenčiant Vilniaus arkivyskupijos jaunimo dieną, Vilniuje buvo surengtas jaunimo susitikimas su arkivyskupu Audriu Juozu Bačkiu. Renginyje prisidėjo Alumnato salėje, kur arkivyskupas atsakinėjo į katalikiškų bendruomenių lyderių klausimus. Susitikime dalyvavo daugiau nei 20 jaunuolių iš įvairių parapijų bei „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomenė. Atsakydamas į klausimą dėl neatidėliotinų Bažnyčios uždavinių, arkivyskupas nurodė šias prioritetines sritis: katechizaciją, kunigų rengimą, šeimos problemą, pasauliečių lyderių ugdymą. „Labiausiai neramina naujasis materializmas, santykiuose su žmonėmis skaudina melas, atvirumo stoka“, - kalbėjo arkivyskupas. Jis džiaugėsi jaunimo dalyvavimu Bažnyčios gyvenime, tačiau pageidavo, kad jaunuoliai būtų aktyvesni, atsakingesni, labiau išsipareigoję pradėti veiklai. Pasak arkivyskupo, „jaunimas Lietuvoje labai vienišas, jam trūksta pasitikėjimo ir iniciatyvos“. Vilniaus ganytojas apgailestavo, kad jo santykius su jaunimu riboja gausybė darbų. Kalbėdamas apie jaunų katalikų žurnalistų rengimą, jis apgailestavo, kad tokios programos dar nėra, kaip ir „nėra jaunimo siuntimo į užsienį mokytis praktikos“. Tačiau šia linkme daromi pirmieji žingsniai. Arkivyskupas kvietė jaunimą rengtis artėjančiam 2000 metų jubiliejui atliekant popiežiaus siūlomą sąžinės sąskaitą, atsigręžiant į savo bendruomenes, parapijas.

Jaunimo susitikimas su arkivyskupu vėliau persikėlė į Alumnato kiemą, kur susirinko apie 60 arkivyskupijos jaunuolių giedojo šlovimo giesmes. Susirinkusiems arkivyskupas A.J.Bačkis tarė sveikinimo žodžius Sekminių proga. Po sveikinimo kalbos „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomenė parodė susirinkusiems savo parengtą programą - vaidinimą, kuriame dalyvavo vaikai su negalia ir jų tėvai. Po „Tikėjimo ir šviesos“ bendruomenės narių liudijimų Alumnato kieme jaunimas šoko liaudiškus šokius, o vėliau Bernardinių bažnyčioje įvyko Susitaikinimo šv. Mišios ir visą naktį trukusi adoracija. „B. Žinios“

entuziazmo ir vidinio nusiteikimo stoka, finansinius sunkumus, vyresniajai tikinčiųjų kartai nepriimtina charizminį judėjimą ir t.t. Apžvelgęs šias problemas, arkivyskupas S.Tamkevičius pabrėžė, kad kunigų rengimas, kurie norėtų būti jaunimo dvasios vadais, yra pats aktualiausias klausimas. Jis ragino jaunuolius nebūti abejingiems dvasinėms krikščioniškoms vertybėms, rūpėšiais bei idėjomis dalytis su dvasininkais, arkivyskupu, kuris nori artimiau ir dažniau susitikti su jaunimu.

Po pietų jaunimas, pasirinkęs vieną iš grupelių, turėjo progos apsilankyti Kauno Tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje, Katalikų televizijos studijoje, dalyvauti giedojimo, liturginių šokių, darbo su Biblija, kūrybinio darbo būreliuose, pasiklausti jaunimo muzikos koncerto, artimiau suspažinti ir pabendrauti, pateikti ką nors nauja, reikšminga, atrasti naujų idėjų ir minčių, kuriomis grįžęs galėtų pasidalinti su savo parapijų jaunimu. Jaunimo dienoje dalyvavo apie 150 jaunuolių iš 32 arkivyskupijos parapijų. „B. Žinios“

Vyskupai artėjančių rinkimų proga

„Kuo daugiau seime bus sąžiningų, dorų, nesavanaudiškų, išmanančių, Tėvynę mylinčių narių, tuo geriau bus sprendžiamos skaudžios nūdienos problemos“ - rašoma Lietuvos vyskupų Konferencijos pareiškime artėjant rinkimams „Atsivertimas ir pilietinė atsakomybė“. Pareiškimas buvo pristatytas birželio 19 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje surengtoje spaudos konferencijoje.

Siuo pareiškimu, kaip buvo pabrėžta spaudos konferencijoje, vyskupai nori atkreipti visuomenės dėmesį į aktualias šiuolaikinio gyvenimo problemas, ragindami tinkamai jas spręsti. Aplinkui mes matome daug negerovių, kalbėjo spaudos konferencijoje Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis, kurių šaknys glūdi žmogaus širdyje. Todėl vyskupai kviečia visus atsiversti. Pagal biblinę tradiciją „atsiversti“ reiškia pakeisti savo širdį, mąstymo ir gyvenimo būdą. Kur buvo melas - teviešpatauja

tiesa, kur klestėjo savanaudiškumas - tebūna pasiaukojimas, kur vyravo neapykanta - tesužydi meilė. Bažnyčia, pabrėžė Jo Ekscelencija arkivyskupas A.Bačkis, negali primesti žmogui konkretaus politinio kelio, bet Bažnyčia gali ir privalo iškelti svarbiausius principus, rodyti gaires.

„Dvasininkų misija - skelbti evangeliją, tiesą ir meilę, rodyti savo asmeninį pavyzdį, padėti žmonėms eiti šiuo keliu“, - sakė Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Bažnyčia negali remti vienos ar kitos partijos, Bažnyčia yra visiems, nes visi yra Dievo vaikai, pabrėžė Jo Ekscelencija, nors ne visais vienodai džiaugiamės. Bažnyčia negali pritarti tiems, kurių elgesys prieštarauja bendražmogiškoms normoms. Netiesa, kalbėjo arkivyskupas S.Tamkevičius, kad mes norime visus nuvesti nuo politikos. „Artėjant Seimo rinkimams, rašoma Vyskupų pareiškime, primenam kiekvieno

piliečio pareigą dalyvauti rinkimuose, rinkti tautos atstovus ir suteikti jiems įgaliojimus rūpintis visuomenės gerove“. Pasirenkant kandidatus, svarbu įvertinti, kokiomis vertybėmis jie vadovaujasi savo veikloje, kiek yra pasirengę gerbti žmogaus orumą ir teises, spręsti šeimų gyvenimo, jaunimo auklėjimo, dorovės, socialines ir kitas svarbias problemas.

Mes, Lietuvos vyskupai, pasitikime tikinčiųjų ir geros valios žmonių sąmoningumu, tikime, kad jie išrinks tikrai vertus atstovus. Mūsų pastangos kurti gražesnę Tėvynę, išbristi iš dabartinių sunkumų bei nevilties duos vaisių, jei kiekvienas, pažvelgęs į savo sąžinę ir atsigręžęs į Dievą, eis atsivertimo keliu. Tik tuomet Dievas laimins mūsų pastangas ir mūsų tautą, - rašoma Lietuvos Vyskupų Konferencijos pareiškime artėjant rinkimams.

„Garsas“

Kariuomenės kapelionas A.Bulotas ieško trumpiausio kelio į kario sielą

Vyriausiasis kariuomenės kapelionas A. Bulotas. L.Brundzos nuotr.

Vida Savičiūnaitė

Visus sulyginantis ženklas

Vyriausiasis kariuomenės kapelionas Alfonsas Bulotas sako, kad bendrauti su kariais, gesinti nesantaiką ar raminti įsikarščiavusius padeda jo gerbiamo pirmtako monsinjoro A.Svarinsko argumentas: „Vyties ženklas jūsų kaktoje visus sulygina prieš Lietuvą“.

49 metų kunigas Alfonsas Bulotas Lietuvos Respublikos vyriausiuoju kariuomenės kapelionu paskirtas šių metų vasario mėnesio Lietuvos vyskupų konferencijos nutarimu. Po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo jis yra antrasis kariuomenės kapelionas.

Vyriausiajam kapelionui A.Bulotui pavaldūs septyni Lietuvos apskričių kapelionai. Jis pavaldus Lietuvos kariuomenės vyriausiajam vadui ir aukščiausiajai Bažnyčios valdžiai. Vyriausiajam kapelionui atlyginimas mokamas iš valstybės biudžeto. Bažnytinės valdžios jis yra atleistas nuo parapijinių pareigų. Išskyrus pareigybinį atlyginimą, kitų pajamų jis neturi.

Sielovadai skirti metai

Vyriausiojo kapeliono darbą A.Bulotas pradėjo turėdamas Kauno įgulos kapeliono penkerių metų patirtį. Taip pat jis buvo Kauno arkivyskupijos kurijos notaras, Kauno arkivyskupo metropolito sekretorius, Kauno kunigų seminarijos prefektas ir dėstytojas

„L.r.“

Popiežius Vokietijoje negynė Pijaus XII

Popiežius Jonas Paulius II su Vokietijos prezidentu R.Herzogu.

Reuter nuotr.

Berlyno olimpiniam stadione mišių metu popiežius Jonas Paulius II pagerbė du nacių režimui pasipriešinusius kankinius kunigus, tačiau praleido dalį oficialaus teksto, kuriame turėjo būti ginama popiežiaus Pijaus XII Antrojo pasaulinio karo metu užimta pozicija.

Pijus XII pastaruoju metu dažnai kritikuojamas už tai, kad ryžtingai nepasmerkė nacių vykdyto žydų naikinimo.

Vatikano atstovai nekomentavo šio popiežiaus poelgio. Tačiau Vatikano atstovas spaudai Joaquinus Navarro-Vallsas pareiškė, kad oficialiu mišių tekstu yra laikytinas prieš mišias

išplatintasis.

Pamaldose Berlyne, kur Jonui Pauliui II asistavo Vokietijos katalikų bažnyčios vadovai, dalyvavo maždaug 90 tūkst. žmonių.

Nepaisydami šalto ir lietingo oro, apie 100 tūkst. Vokietijos gyventojų dalyvavo popiežiaus vadovaujamoje pamaldose Paderborne.

Per šv. Mišias pasakytame pamoksle Romos Katalikų Bažnyčios vadovas įspėjo, kad nevaržoma kapitalizmo plėtra po komunizmo žlugimo slepia savyje nemažą pavojų. Pasak popiežiaus, po džiugių permainų, įvykusių 1989 metais, pasaulyje neturi išsigalėti radikali kapitalizmo ideologija.

„L.r.“

Lietuviai bažnyčios remonto darbuose Sankt Peterburge

Katalikiška žinių agentūra Blagovest-info iš Maskvos praneša, jog patvirtinus projektą, prasidėjo Svč. Mergelės Marijos į dangų Ėmimo bažnyčios remonto ir restauracijos darbai Sankt-Peterburge. Darbus vykdo Lietuvos statybinė organizacija. Kaip pažymėjo Blagovest-info korespondentui Europinės Rusijos dalies apaštalinis administratorius arkivyskupas Tadeuš Kondrusievič, lietuviai apsiėmė atlikti visus darbus žymiai pigiau, negu analogiškos Rusijos statybinės organizacijos, o dalį darbų atliks visai veltui. Tai bus lietuvių auka bažnyčiai, kurioje studijų metais Sankt-Peterburge meldėsi būsimasis Vilniaus vyskupas palaimintasis Jurgis Matulaitis. Marijos į dangų Ėmimo bažnyčia yra visai šalia Peterburgo katalikų kunigų seminarijos. Arkivyskupas Kondrusievičius tikisi, jog ateinančiais metais seminarijos auklėtiniai, jau dabar sunkiai telpantys ankštoje seminarijos koplyčioje, galės melstis suremontuotoje Svč.Mergelės Marijos į dangų Ėmimo bažnyčioje.

LRTV

Lenkų sąjunga - prieš valstybinės kalbos egzaminus.

Artūras Račas

Seimo Lietuvos lenkų sąjungos frakcijos nariai mano, kad jau ketverius metus galiojantis vyriausybės nutarimas „Dėl valstybinės kalbos mokėjimo kvalifikacinių kategorijų“ prieštarauja Lietuvos Konstitucijai ir diskriminuoja tautinių mažumų atstovus. Siuo nutarimu, įgyvendinant valstybinės kalbos statuso įstatymą, buvo nustatyta kvalifikacinio lietuvių kalbos egzamino laikymo tvarka bei nurodyti asmenys, kurie turi šį egzaminą laikyti.

„Aš lietuvių kalbos egzaminą išlaikiau mokykloje, gavau penketą, tad kodėl turėčiau dar kartą tai daryti“, - stebėjosi iš Seimo tribūnos

prieš valstybinės kalbos egzaminus.

Lenkų sąjungos frakcijos seniūnas Z.Semenovičius. Jis pristatė frakcijos paklausimą Vyriausybei dėl minėto nutarimo.

Z.Semenovičius taip pat stebėjosi, kodėl egzaminus dar kartą turi laikyti tie, kurie nelietuviškas mokymo įstaigas baigė iki 1991 metų. „Dauguma mūsų turime sovietinius diplomus, kai kurie net partinių mokyklų, tačiau niekas nerengia mums papildomų egzaminų“, - sakė Lenkų sąjungos atstovas.

Min. Pirm. M.Stankevičius viską jam paaiškino. „Lietuvis, gyvenantis Lenkijoje, turi mokėti lenkų kalbą, todėl ir Lietuvoje turi būti analogiškai“, - sakė jis. Asmenys, priimami į vadovaujantį darbą arba darbą, kuris reikalauja nuolatinio bendravimo su žmonėmis, privalo

(Nukelta į 3-čią psl.)

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Edvardas Šidlauskas. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$35. Kituose kraštuose \$40. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Rusija po rinkimų

Rašo dr. Jonas Kunca

Liepos 3 d. už Jelciną balsavo visi, kurie nepanorėjo komunizmo grįžimo, taigi net jo priešai: gen. Lebed ir Jevlinskio šalininkai. Dabar sirguliuojančio Jelcino laukia konkrečių problemų sprendimas, kuris nežada būti lengvas.

Gen. Lebed reikalauja, kad prezidentas pildytų jam raštiškai duotus pažadus, kai priešrinkiminė padėtis privertė Jelciną ieškoti gen. Lebed pagalbos. Po rinkimų laimėjimo prezidentas gali mėginti savo pažadų nepildyti. Tokiu atveju Kremliuje prasidėtų kova tarp pačių aukščiausių vadų.

Kol kas prez. Jelcinas paskyrė min. pirm. ikšiolinį vyriausybės vadą Chernomyrdin'ą, kuriam teks sudaryti ministrų kabinetą. Dėl postų paskirstymo teks derėtis su kitom partijom ir su Lebed. Žinant ministrų kabineto sąstatą, bus galima spėlioti, kuriuo keliu galvoja eiti nauja Maskvos valdžia.

Ekonominės reformos tęsis. Tik kokios jos bus, dar neaišku. Daug priklausys nuo aukščiausių vadų įtakos. Gen. Lebed yra už leidimą čekėnams apsispręsti, ar jie nori likti Rusijos sąstate, ar būti nepriklausomi. Tuo tarpu Jelcinas pakartotinai tvirtino, kad jis neužleis nei pėdos rusiškų žemių

(Cečėniją jis laiko rusų žeme!). Šito klausimo sprendimas parodys, kiek įtakos turi gen. Lebed po rinkimų. Mat patirtis rodo, kad Jelcinas lengvai laužo jo duotą žodį.

Po minėtų Kremliaus vidaus vaidų, naujai valdžiai teks spręsti šalies problemas. Jos yra didelės. Priešrinkiminė kampanijoj Jelcinas daug pažadėjo, duosniai dalino dovanas, apmokėjo atsilikusias algas. Ekonominė padėtis, bent šiuo metu, neleis jam pildyti tų pažadų, arba Rusija paskės infliacijoj.

Normalus valdžios darbas nebūtų galimas, jei nebūtų sustabdytas organizuotas nusikalstamumas, kuris padaro kraštui daugiau nuostolių negu Maskva gauna paramos iš Vakarų. Gen. Lebed prižadėjo tai sutvarkyti, aišku, jei vyriausybė jį rems. Čia vėl matysim Maskvos vadų vieningumą ar nesutarimą.

Dabar Rusija yra lūkesčio ženkle. Kas yra aišku tai, kad naujai valdžiai pirmoj vietoj teks spręsti vidaus problemas ir kad imperijos „atstatymui“ dabar nelaikas.

Kai analizuojam padėtį Rusijoje, turim prieš akis Lietuvą. Kiek laiko jai liko susitvarkyti viduje ir išgauti iš Vakarų kokią nors saugumo garantiją? Tą laiką

berods tektų skaičiuoti metais, ne mėnesiais. Bet vėl, pragyvenom laisvi jau 5 metus, o ką atsiekėm? Jei seksim toliau nevalstybingumo keliu, pavojus mus užklups nepasiruošusius. Lietuvoj daug kalbama ir rašoma. Deja retorika negalim užtušuoti neigiamos padėties, o dar mažiau ją pakeisti. Pripratome laukti, kad kiti išspręstų mūsų problemas. Save laikome amžiniais nuskriaustaisiais. Turime laisvę, teritoriją ir tautą be didesnių mažumų, kurios trukdytų dirbti. Ko trūksta, tai kad patys pradėtumėm rimtai dirbti. Du kartus išsirinkome valdžią. Du kartus apsirikom. Trečią kartą suklysti galėtų reikšti mūsų valstybės pražūtį.

Lietuvos seimo rinkimai jau čia pat. Kas iš pretenduojančių į valdžią partijų turi savo aiškų planą, kaip atstatyti Lietuvą? Apie tai negirdim. Visi galvoja, kaip pakliūti į valdžią. Ką toliau darys, jie berods nežino. Tai nieko gero nežadąs ženklas. Kadangi per rinkimus bus sprendžiamas tautos likimas, gyventojai turėtų šį kartą būti žymiai atydesni. Į valdžią privalu rinkti tik padorius, sumanius ir tautiškai susipratusius atstovus. Tiems, kurie būdami valdžioj suspėjo parodyti savo nesugebėjimą, priderėtų tyliai pasišalinti iš politikos. Tokius vėl rinkti nėra prasmės.

Sausio 13-osios byla perduota teismui

Buvęs LKP vadovas M. Burokevičius.

Sausio 13-osios perversmo byla perduota teismui, kuris gali prasidėti vasaros pabaigoje ir trukti apie pusę metų. Daugiau nei 300 tomų byla perduota Vilniaus apygardos teismui, generalinio prokuroro pavaduotojui Artūriui Paulauskui patvirtinus kaltinamąją išvadą.

Byloje dėl sąmokslu, siekiant užgrobti valdžią 1991-ųjų sausį, ir tyčinių nužudymų organizavimo iš viso yra 51 kaltinamasis. Tačiau tik 6 ar 7 iš jų stos prieš teismą, nes Lietuvos teisingumui nėra pasiekiami daugelis buvusių sovietų ir kompartijos pareigūnų, dabar gyvenančių Rusijoje ar Baltarusijoje.

Du svarbiausi kaltinamieji iš Lietuvos yra buvęs sovietų kompartijos skyriaus Lietuvoje vadovas Mykolas Burokevičius ir jos ideologas Juozas Jermalavičius, Vilniuje. Keturiems kitiems kaltinamiesiems iki teismo pritaikyta kitokia kardomoji priemonė, ir jie yra laisvėje.

Dar vienas buvęs kompartijos aktyvistas Ivanas Kučerovas buvo paleistas iš kalėjimo dėl labai prastos sveikatos ir gydėsi Baltarusijoje. Tardytojai mano, kad jis atvyks į teismą Vilniuje, jei tik leis sveikata.

Už kai kuriems kaltinamiesiems inkriminuojamus kaltinimus Lietuvos įstatymai numato išskirtinę mirties bausmę.

„Lr.“

„Lr.“

Užsienio valiutos atsargos dar padidėjo

Lietuvos banko (LB) užsienio valiutos atsargos gegužės mėnesį padidėjo 10,9 mln. JAV dolerių, arba 1,7 proc., praneša Lietuvos bankas. Užsienio valiutos atsargos šiemet didėjo jau trečią mėnesį iš eilės. Tačiau nuo metų pradžios jos sumažėjo 94,1 mln. dolerių arba 12,7 proc.

Gegužės pabaigoje LB užsienio valiutos atsargos buvo 644,8 mln.

JAV dolerių. Visos LB oficialiosios atsargos gegužę padidėjo 9,7 mln. JAV dolerių, arba 1,4 proc. Mėnesio pabaigoje jos buvo vertinamos 715,7 mln. JAV dolerių.

Aukso vertė prėjusį mėnesį nepasikeitė ir buvo 62 mln. JAV dolerių, o Tarptautinio valiutos fondo specialių skolinimosi teisių (SST) lėšų per mėnesį sumažėjo nuo 10,2 mln. iki 8,9 mln. JAV dolerių.

„Lr.“

Prisiekkė Tėvynės gynėjai

Jonavos rajono Ruklos miestelyje įsikūrusiam motodesantinės brigados „Geležinis vilkas“ LDK Algirdo II pėstininkų pulke buvo didelė šventė: apie 130 vaikinių prisiekkė ginti Tėvynę.

Šia iškilminga proga naujokai buvo gavę poros dienų atostogų, todėl dauguma atsivežė savo tėvus, kuriuos, kaip ir kitus svečius, labai nustebino darnus naujokų

žygiavimas, skambi daina. Karių priesaiką sutvirtino Ruklos klebonas, veikė technikos ir ginkluotės paroda. Stebėjęs priesaiką bataliono vadovas pulkininkas leitenantas S. Levulis pasakė: „Gerai vaikinai tarnauti atvyko!“ Tik ką prisiekusius karius sveikino Jonavos savivaldybės meras E. Simanaitis, kiti svečiai, tėvai, pažįstami, merginos. „K.D.“

Vilniuje pasirašyta Baltijos šalių laisvosios prekybos žemės ūkio produktais sutartis

Beveik po ketverių metų trukusių Lietuvos, Latvijos ir Estijos derybų Vilniuje šių šalių premjerai pasirašė trišalę laisvosios prekybos žemės ūkio produktais sutartį. Jai įsigaliojus - tikimasi, kad parlamentai dokumentą ratifikuos iki spalio 1 dienos - šioms prekėms nebus taikomi įvežimo muitai. Analogiškas dokumentas dėl laisvosios prekybos pramonės gaminiais veikia jau pusantrų metų.

Zingsnis į Baltijos rinką

Lietuvos Ministras Pirmininkas Mindaugas Stankevičius

konferencijoje teigė, kad ši sutartis baigia formuoti laisvąją rinką tarp Baltijos šalių. Beje, Lietuvos derybininkai laiko dideliu laimėjimu, jog dokumentas buvo pasirašytas būtent Lietuvai pirmininkaujant Baltijos Ministrų Taryboje, kuri pavasarį Vilniuje vykusioje Baltijos Asamblėjoje susilaukė kritikos už biurokratizmą ir neefektyvią veiklą.

Estijos premjeras Tiitas Vahi pažymėjo, kad vienas svarbesnių ateities darbų - Europos magistralės „Via Baltica“ projekto darbai. Tam sutelks pastangas Estija, po šio

susitikimo iš Lietuvos perėmusi pirmininkavimo Baltijos Ministrų Taryboje pareigas.

Latvijos Ministro Pirmininko Andrio Skelės nuomone, kitas svarbus žingsnis Baltijos šalių bendradarbiavimo linkme - Muitų sąjungos sukūrimas. Tik įgyvendinus šią idėją, joms atsirastų reali galimybė įstoti į Europos Sąjungą.

„Lr.“

Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės vadovai T. Vahi (kairėje), A. Skelė ir M. Stankevičius Trakuose. P. Liekis nuotr.

Lenkų sąjunga - prieš valstybinės...

(Atkelta iš 2-tro psl.)

mokėti valstybinę kalbą.

Be to, pasak M. Stankevičiaus, apie kokį nors tautinių mažumų diskriminavimą kalbėti nereikėtų, nes egzaminą turi laikyti ir lietuviai, baigę nelietuviškas mokymo įstaigas. „Vyriausybė, priimdama

nutarimą, vadovavosi Konstitucija ir įstatymais ir nemano, kad ji reikėtų keisti ar panaikinti“, - teigė Ministras Pirmininkas ir priminė, kad beveik 32 tūkst. Lietuvos gyventojų jau yra igiję kvalifikacines lietuvių kalbos kategorijas „Lr.“

Įstatymas dėl žemės

Antrą kartą Seimas priėmė Lietuvos Konstitucijos 47-ojo straipsnio pataisą

Paskutinis nuomonių pasikeitimas prieš rardinį balsavimą (iš kairės) – krikščionis demokratas M.Čoboras, LDDP nariai J.Karosas ir G.Kirkilas balsavo už, tautininkas M.Treinyš – prieš.

Artūras Račas

Lietuvos Seimas, antrą kartą balsavęs dėl Konstitucijos 47-ojo straipsnio, nutarė, kad ne žemės ūkio paskirties žemė nuosavybės teise ateityje galės priklausyti ne tik Lietuvos valstybei ir jos piliečiams, bet ir savivaldybėms, kitiems nacionaliniams subjektams bei ūkinę veiklą Lietuvos vykdančioms užsienio subjektams. Už tokią Konstitucijos pataisą rardinio balsavimo metu pasisakė 109 Seimo nariai, prieš – 14, du parlamentarai susilaikė.

Pirmą kartą dėl šios pataisos Seimas balsavo kovo 19 d. Tuomet už pasisakė 114, prieš – 12, susilaikė 5 parlamentarai.

Pataisa vertinta skirtingai

„Ši pataisa skatins investicijas, naujų technologijų atsiradimą ir suteiks Lietuvai galimybę ateityje tapti pilnateise demokratinės Europos dalimi“, – prieš balsavimą teigė socialdemokratų frakcijos narys V.Plečkaitis.

„Seimas turi progą reabilituoti“, – agituodamas balsuoti už pataisą V.Plečkaičiui pritarė ir Seimo dešinės opozicijos lyderis V.Landsbergis.

Tačiau Seime buvo ir kitaip manančių. „Ne žemės pardavimas, o valstybės ekonomikos būklė bei jos stabilumas yra pagrindinė užsienio investicijų sąlyga“, – tvirtino demokratų frakcijos atstovas V.Petrauskas.

„Šis klausimas turėtų būti sprendžiamas ne Seime, sprendimą turėtų priimti visi Lietuvos žmonės referendume“, – nepritarė K.Antanavičius.

Abu pastarieji Seimo nariai balsavo prieš Konstitucijos 47-ojo straipsnio pataisą. Prieš balsavo taip pat tautininkai A.Baležentis, L.Milčius ir M.Treinyš, demokratai S.Pečeliūnas, J.Tartilas bei V.Petrauskas, LDDP frakcijos atstovai A.Albertynas ir B.Rupeika bei frakcijoms nepriklausantys Seimo nariai A.Baskas, A.Endriukaitis, K.Gaška, J.Veselka ir K.Jaskelevičius. Laisvės frakcijos seniūnas B.Gajauskas ir LDDP frakcijos narys V.Petkevičius balsuodami susilaikė.

Apribojimų per daug?

Septyni iš minėtų Seimo narių balsavo prieš arba susilaikė ir priimant konstitucinį įstatymą, kuris numato, kokių užsienio valstybių subjektai ir kokiomis sąlygomis bei kokia tvarka galės įsigyti žemės nuosavybės teise.

Pagal šį įstatymą žemė Lietuvoje gali įsigyti nuosavybės subjektai valstybių, sudariusių su ES asociacijos sutartis (į pastarųjų valstybių gretas patenka Latvija, Estija bei vidurio ir Rytų Europos valstybės), taip pat iš valstybių, kurios įstatymo priėmimo momentu yra NATO ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) narės. Kitų valstybių subjektai, vykdančys Lietuvoje ūkinę veiklą, žemės sklypus, kaip ir iki šiol, galės tik nuomoti.

Įstatyme taip pat numatyta, kad žemės įsigijimas nuosavybės bus labai apribotas. Nebus galima įsigyti kurortų, viešosios paskirties rekreacijos ir poilsio teritorijų bei bendro viešojo naudojimo poilsio objektų žemės, valstybės saugomų gamtos, istorijos, archeologijos ir kultūros objektų bei jų apsauginių teritorijų žemės (į šią kategoriją, daugelio Seimo narių nuomone, patenka Vilniaus, Kauno bei Klaipėdos senamiesčiai). Užsienio valstybių subjektai taip pat negalės įsigyti žemės Kuršių nerijoje, 15 kilometrų pločio ruože Baltijos jūros ir Kuršių marių pakrantėse, pasienio ruožams priskirtose teritorijose, laisvųjų ekonominių zonų teritorijose ir dar daug kur kitur.

Be to, nebus galima parduoti žemės sklypų, į kuriuos nėra atstatytos piliečių nuosavybės teisės.

„Politikai buvo sumanę gerą dalyką, tačiau jų ekonominis neišprusimas iš to gero dalyko padarė blogą“, – taip konstitucinį įstatymą komentavo ypač aktyviai prieš jį pasisakęs Seimo narys J.Veselka. Pasak jo, įstatymas yra nepriimtinas vien dėl to, kad jis diskriminuoja tris didžiausius Lietuvos ekonominius partnerius – Rusiją, Ukrainą ir Baltarusiją, kurių eksportas ir importas į Lietuvą yra didesnis nei visų įstatyme minimų valstybių kartu sudėjus.

Kritikavo įstatymą ir sakė negalį už jį balsuoti ir K.Antanavičius bei M.Treinyš. Pirmasis teigė, jog kai kurios įstatymo nuostatos yra puiki dirva korupcijai, o antrasis įstatyme pasigedo aiškių nuorodų, kiek žemės bus galima parduoti Lietuvoje, kiek – kiekvienoje apskrityje, kos galės būti maksimalus parduodamo žemės sklypo dydis.

Kad įstatymas nėra tobulas, pripažino ir jo šalininkai. „Draudimų jame per daug, bet jie atspindi dabartinio Seimo narių požiūrius“, – sakė V.Plečkaitis.

TRUMPAI

Birželio 20-21 dienomis Vilniuje įvyko Europos muzikos šventė. Viena pagrindinių organizatorių yra Prancūzijos ambasada Lietuvoje. Prancūzijoje tokios kasmetinės šventės birželio 21-ąją rengiamos nuo 1981-ųjų metų. Nuo to laiko Europos muzikos šventė išplito aštuoniasdešimtyje valstybių, o šiemet pirmą kartą atkeliavo ir į Lietuvą. Europos muzikos šventė sumanyta kaip demokratiška, atvira visiems muzikos žanrams ir kryptims, organizuojama „visiems ir visų“.

Atleisti iš pareigų Muitinės departamento prie Finansų ministerijos direktorių Vitalijų Geržoną siūloma Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcijos rezoliucijos projekte. Sios frakcijos seniūnas A.Kubilius jį įregistravo Seimo posėdžiu sekretariate.

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) frakcija mano, kad departamento vadovas turi atsistatydinti, nes neatlieka savo pareigų. Dėl to, pasak konservatorių, išsiplėtė nebaudžiamos kontrabandos sistema, buvo padaryta milžiniška žala valstybei.

Rumunijos uostamiestyje Konstancoje surengto IFBB (Tarptautinio olimpinio komiteto pripažinta pagrindinė tarptautinė kultūrizmo organizacija) trisdešimtojo Europos čempionato aukso medalį labiausiai prestižinėje – per 90 kg – svorio kategorijoje laimėjo 34 metų šiaulietis Rolandas Bučinskas.

Seimo narys R.Ozolas dar kartą priminė Generalinei prokuratūrai, kad jis dar nesulaukė atsakymo į jo ir kito Seimo nario K.Jaskelevičiaus paklausimą dėl valstybės vardų paimamų kreditų paskirstymo. Paklausimas buvo prokuratūrai įteiktas daugiau kaip prieš du mėnesius.

Spaudos konferencijoje Seime R.Ozolas teigė, kad tai yra paskutinis kartas, kai jis primena Generalinei prokuratūrai jos pareigas. Atsakydamas į klausimą, kas bus po to, jeigu atsakymo į paklausimą vėl nebus, Seimo narys pareiškė tikėjimą, kad šį kartą atsakymo tikrai sulauks. „Kita vertus, atsakymas gali būti nepatenkinamas“, – sakė R.Ozolas.

Baltarusijos valdžia dar kartą mėgina uždaryti vieną didžiausių nepriklausomų šalies laikraščių – „Beloruskaja delovaja gazeta“ (BDG). Laikraščio vadovybė apie

Savivaldybės dirbs ilgiau

47-asis Konstitucijos straipsnis nebuvo vienintelis, dėl kurio buvo balsuojama Seime. Sėkmingai Seimo nariai pirmą kartą balsavo ir dėl 119 Konstitucijos straipsnio pakeitimo, tai yra už tai, kad savivaldybių tarybų kadencija ateityje būtų ne dveji, o treji metai. Už tai pasisakė 111 Seimo narių, prieš arba susilaikė tik trys.

Pagal Konstituciją, antras balsavimas dėl šios Konstitucijos pataisos galėtų įvykti rugsėjo pabaigoje arba spalio pradžioje, tačiau Seimo dešinės frakcijos laikosi nuomonės, kad galutinį sprendimą šiuo klausimu turėtų priimti naujasis Seimas. Kaip bus iš tikrųjų, paaiškės, pasak Č.Jursėno, rudenį.

„L.r.“

tai sužinojo žiūrėdama kaip ir kita nepriklausoma Baltarusijos spauda, problemų su valdžia turėjo ir anksčiau.....

Prieš metus Maskvoje pradėjo veikti Krikščioniška bažnytinė ir visuomeninė radijo stotis. Dabar jos laidas girdi Maskvos ir pamaskvio gyventojai nuo 7 valandos ryto iki vidurnakčio. Sios radijo stoties sumanytoja – žinoma rusų publicistė ir visuomenės veikėja Irina Ilovaiskaja-Alberti. Nuo šių metų balandžio mėnesio stotis perduoda katalikams skirtą laidą „Dovana“, kurią rengia Europinės Rusijos katalikų apaštalinė administratūra.

Laidų rengime dalyvauja Maskvos universiteto žurnalistikos fakulteto studentai, kurie taip pat atlieka visuomeninę auditorijos apklausą. Krikščioniškos radijo stoties sumanytojai nori išplėsti jos laidas į kitas Rusijos sritis. Stoties veiklą finansuoja „Kirche in Not“ organizacija.

Žmogaus teisių gynėjas Sergejus Kovaliovas mano, kad Boriso Jelcino ir Aleksandro Lebedžio sąjunga „kelia grėsmę demokratijai“. S.Kovaliovas tai pareiškė interviu Vokietijos savaitraščiui „Stern“. Žmogaus teisių gynėjas teigia, kad B.Jelcinas ir A.Lebedis valdys Rusiją „drakoniškomis priemonėmis“. Jis paragino Vakarų šalis „daryti spaudimą“, kad būtų galima išgelbėti demokratiją Rusijoje. Pasak S.Kovaliovo, jis yra „valdžios padalijimo“ šalininkas, o pirmajame rinkimų ture balsavo už Grigorijų Javlinskį. S.Kovaliovas pareiškė, jog „B.Jelcino ir A.Lebedžio užtikrinama stabilizacija yra tokia pat pavojinga, kaip ir G.Ziuganovo keliama suirutė“.

Vidutinis atlyginimas gamybos sektoriuje Lenkijoje gegužės mėnesį sudarė 936 zlotus (1420 litų) ir buvo 2 procentais didesnis negu balandžio mėnesį. Tačiau geografiniu požiūriu atlyginimų skirtumas šalyje buvo labai nevienodas.

Didžiausias vidutinis atlyginimas buvo Varšuvoje ir šachtininkų regione – Katovicų vaivadijoje. Vidutinis atlyginimas siekė 2000 litų.

Mažiausios algos įregistruotos žemės ūkio rajonuose – Slupsko, Suvalkų ir Zamoisko vaivadijose. Vidutinė alga sudarė tik apie 1000 litų.

Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (OECD) duomenimis, Jungtinės Amerikos Valstijos, kurios ilgai buvo didžiausios neturtingų pasaulio valstybių donorės, pernai atsidūrė ketvirtojoje didžiausių pasaulio valstybių – donorių sąrašo vietoje po Japonijos, Prancūzijos bei Vokietijos.

Vokietijos avialinijos „Deutsche Lufthansa“ pripažino, kad dabar jos pajėgumas labai sumažėjo, tačiau atsisakė patvirtinti laikraštyje „Suddeutsche Zeitung“ išspausdintame straipsnyje pateiktą faktą, kad nuostoliai pasiekė 200 mln. markių (apie 520 mln. litų).

Brazilijos katalikų Bažnyčios pastoracinė komisija paskelbė raportą, pavadintą „Konfliktai kaimuose. Brazilija, 1995-ieji“. Raporte sakoma, jog Brazilijos kaimuose apie 26 tūkstančiai

(Nukelta į 5-tą psl.)

Lietuvos dviratininkės laimėjo prizus

Pasaulio taurės varžybų treke paskutiniojo etapo prizininkės R. Mažeikytė (kairėje) ir R. Razmaite.

Algis Matulevičius

Atlantos olimpinėms žaidynėms besirengiančios Lietuvos dviratininkės panevėzietė Rasa Mažeikytė ir šiaulietė Rita Razmaite Vokietijos miesto Kotbuso treke tapo pasaulio taurės varžybų paskutiniojo etapo prizininkėmis.

R. Mažeikytė rungtyniavo 3 km asmeninėse persekiojimo lenktynėse ir laimėjo antrąją vietą. Ją finale 8,198 sek. pralenkė amerikietė J. Quigley. Pastarosios rezultatas 3 min. 51,298 sek., R. Mažeikytės - 3 min. 59,496 sek.

R. Razmaite ir dar viena mūsų

šalies olimpietė panevėzietė D. Žiliūtė dalyvavo grupinėse lenktynėse. D. Žiliūtė griuvo ir nebaigė varžybų, o R. Razmaite pelnė 15 taškų ir buvo trečia. Ją pranoko prancūzė N. Lancien (30 taškų) ir amerikietė J. Quigley (17 taškų).

R. Razmaitei ir D. Žiliūtei tai buvo paskutinis kontrolinis važiavimas dėl teisės atstovauti Lietuvai Atlantos žaidynių grupinėse varžybose treke. Paaškęjo, kad R. Razmaite lenktyniaus sprints ir grupinėse varžybose, o D. Žiliūtė - trupinėse lenktynėse plente. „L.R.“

1996 m. birželio 28 d.

**Gerb Ponui Artūriui Poviliūnui
LTOK Prezidentui
Vrublevskio G. 6
2600 Vilnius**

Gerbiamas Pone Prezidente,

Lietuvos Tautinio Olimpino Komiteto rėmėjai ir bičiuliai Australijoje siūnčia nuoširdžiausius sveikinimus Lietuvos reprezentantams, vykstantiems atstovauti mūsų Tėvynę XXVI Olimpiniame Žaidynėse Atlantoje.

Iš tolimosios Australijos stebėdami Olimpines važybas mintyse būsime su mūsų sportininkais, kai jie ryžtingai sieks pergalių Lietuvos garbei.

Kartu su viso pasaulio lietuviais tikimės ir trokštame, kad žaidynių stadionuose kylant nugalėtojų vėliavoms, jų tarpe suplėvesuotų ir mūsų trispalvė.

Brangūs Lietuvos reprezentantai - linkime Jums visiems geriausios sėkmės ir gražių laimėjimų Atlantoje.

Jūsų,

Jurgis Jonavičius

LTOK Atstovas Australijoje

Lietuvoje norima steigti ir mašinų gamybos koncerną „Juli“

Vokietijos koncernas „Klockner-Humboldt-Deutz AG“ kartu su moksliniu gamybinu susivienijimu „Lietstaklių projektas“ parengė nedidelio galingumo žemės ūkio technikos gamybos Lietuvoje projektą. Jo autoriai norėtų įkurti koncerną „Juli“. Projekto vertė - du šimtai milijonų litų. Šiame projekte numatyta gaminti Lietuvoje dyzelinius variklius, sukurti „Juli“ klasės mašinas bei jų padargus ir

įdiegti jų serijinę gamybą.

Mašinų gamybos projektas pradėtas 1990 metais.

Nuo to laiko į jį investuota 15 mln. litų, sukurta ir pagaminta 10 mašinų modelių, turinčių po 3-5 modifikacijas.

Mažeikių bendrovė „Oruva“ pagal Vokietijos firmos „KHZ Deutz“ licenciją pradeda gaminti nedidelio galingumo dyzelinius variklius.

TRUMPAI

(Atkelta iš 4-to psl.)

žmonių dirba vergiškomis sąlygomis. Dauguma jų darbuojasi spirito varyklose ir cukrašvendrių plantacijose.

Praėjusių metų susidūrimuose dėl žemės buvo nužudyta 41 žmogus. Tik žemės reforma gali

padėti išvengti socialinio sprogimo Brazilijoje. Vyskupų konferencijos komisijos dokumentas teigia, kad nuo 1985 iki 1995 metų susidūrimuose dėl žemės žuvo 922 žmonės, buvo pasikėsinta į 820-ies gyvybes ir mirtimi buvo grąšinta dviems tūkstančiams 412-ai.

KURSAMS DAR TRŪKSTA MOKINIŲ

Besiruošiant naujiems mokslo metams buvome paskelbę, kad Melbourne lituanistiniai kursai laukia naujų mokinių. Buvo svarbu sudaryti pakankamą skaičių mokinių, kad abi esamos klasės galėtų toliau veikti. Metams įpusėjus, gal skaitytojams įdmu, kokia dabar padėtis.

11-12 klasę lanko 8 mokiniai, kurių 3 šiais metais laikys baigiamuosius egzaminus. Šią klasę valdžia išlaikys, nors ir labai sumažėtų lankytojų skaičius. Žemesnėje (7-10) klasėje yra 7 užsiregistravę mokiniai, o pagal taisykles, turėtų būti bent 15. Pernai buvo 13. Aiškiai septynių neužtenka, nors kolkas klasė neliečiama. Kas blogiausia, tai kad tie septyni mokiniai labai nepastoviai atsilanko. Kartais ateina tik trys, du, vienas arba nė vienas. Retai ateina daugiau negu trys iš karto. Mokinių negalima kaltinti už tokį nelankymą. Mat keturi yra suaugę, kuriems neįmanoma kiekvieną šeštadienį

pusę dienos sėdėti mokyklos suole. Kiti yra gimnazistai, kurie dažnai šeštadieniais privalo dalyvauti savo mokyklų sporto programose.

Neaktyvaus mokymas. Dėl to atsiliopė vienas gerai lietuviškai kalbą suaugęs ir du jaunuoliai, ar bent tų jaunuolių močiūtės. Jeigu jie užsiregistruotų, klasės skaičius mažai kuo padaugėtų, o mokytoji būtų daug darbo jiems paruošti ir išsiuntinėti pamokas. Mokiniai privalėtų sumokėti ir už registraciją, ir mokytoji už darbą ir išlaidas. Kolkas atrodo, kad tai sunkiai įgyvendinama.

Tad labai trūksta daugiau mokinių, kad ne taip būtų pastebima vieno ar kito neatvykimas. Nauji mokiniai dar vis laukiami. Kursai veikia Victorian School of Languages apimtyje, Princes Hill College, Arnold Street, Carlton, šeštadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.25 v.p.p. Antras semestras prasideda liepos 20 d.

Mokytoja

V. Adamkus iki šiol nežino, ar kovos dėl Prezidento posto

Valdas Bartasevičius

Į Vilnių iš Čikagos atskrido JAV vidurio vakarų regiono gamtosaugos agentūros vadovas, žymus lietuvių išeivijos veikėjas Valdas Adamkus. Sostinės aerouoste „Lietuvos ryto“ žurnalistas pirmiausia pasidomėjo politiniais ketinimais.

- Kovo mėnesį lankydami Lietuvoje, jūs sakėte, kad galbūt balotiruositės į Lietuvos Prezidento postą, ir savo sprendimą ketinate pateikti atvykęs kitą kartą. Gal atvykote pagaliau apsisprendęs?

- Dar iš viso per anksti kalbėti apie Prezidento rinkimus. Neseniai Čikagoje su V. Landsbergiu taip pat kalbėjome tik apie rinkimus į Seimą. Bet tiek čia, Lietuvoje, tiek ir JAV manęs nuolat klausia: ar kandidatuosiu į Prezidentus. Iš tiesų negaliu nieko konkretaus atsakyti.

Nuoširdžiai esu įsitikinęs: Lietuvos Prezidento duona tikrai nėra saldi, tačiau, artėjant rinkimams, atsiranda daug norinčiųjų jos paragauti. Nesiveržiu į šį postą: materialiniu požiūriu esu gerai apsirūpinęs, garbės man taip pat pakanka. Tačiau jei po Seimo rinkimų susiklostys tokia politinė konjunkštūra, jog pajausiu Lietuvos interesus reikalauja, kad dalyvaujačiau Prezidento rinkimuose, aš neatsisakysiu imtis šios naštos. Jokia atsakomybė Lietuvos labui manęs nebaugina.

- Vadinasi, ir šįkart galutinio jūsų apsisprendimo neišgirsime?

- Šį kartą grįžau į Tėvynę ne vien dėl gamtosaugos problemų, bet ir norėdamas išsiaiškinti kai kuriuos politinius klausimus. Tikiuosi susitikti ir pasikalbėti su įvairių partijų, visuomeninių judėjimų atstovais.

Kaip jau esu sakęs, jeigu įsitikinsiu, kad mano pagalba reikalinga doriems, nesuikompromitavusiems politikams ir mano požiūriu, progresyvioms politinėms jėgoms,

V. Adamkus

R. Jurgaičio nuotr.

pasiliksiu Lietuvoje ir įsitrauksiu į Seimo rinkimų agitacinį darbą.

Pats neketinu balotiruotis į Seimą, tačiau aktyviai remsiu tas politines jėgas ir politikus, kuriais pasitikiu, kurie, viluosi, nuoširdžiai dirbs Lietuvos labui. Vazinėsiu po kaimus, miestelius ir miestus ir agituosiu žmones balsuoti už tokius kandidatus.

- Kokius politikus ir kokias politines jėgas remsite?

- Tik ką išlipęs iš lėktuvo, konkrečių pavardžių, be abejo, negaliu minėti. Tačiau esu pasirengęs remti bet kurių politinių jėgų ar nepriklausomus kandidatus į dešinę nuo LDDP. Si partija, manau, per ketverius valdymo metus įrodė visiškai nesugebanti valdyti krašto, ir pamėginsiu prisidėti, kad demokratiniu būdu ji būtų pašalinta iš valdančiųjų pozicijų.

- Jau ne kartą sakėte, kad atsisakysite darbo JAV.

- JAV gamtos apsaugos agentūros vadovybei, kitoms valstybinėms institucijoms žinomi mano ketinimai. Jeigu dabar, man viešint Lietuvoje iki birželio pabaigos, per konsultacijas su krašto politinių jėgų atstovais bus pasakyta: „Jūsų parama reikalinga“, skrisiu į JAV tik atsistatydinti iš pareigų. Juridiškai tai įforminęs, vėl grįšiu į Vilnių. Nuo rugpjūčio jau galėčiau įsitraukti į Seimo rinkimų agitacinį darbą.

„L.R.“

Paminėtos mirties metinės

(Specialiai „Tėviškės Aidams“ iš Vilniaus)

Liepos 6 d. į Lietuvos aviacijos muziejų Kaune rinkosi aviacijos veteranai, karinių oro pajėgų atstovai, aviatorių vaikų klubo nariai, svečiai iš Vilniaus, jie susirinko paminėti Australijoje mirusio karo lakūno kapitono Juozo Selioko mirties metines.

Minėjimą pradėjo muziejaus direktorius A.Gamziukas, žodį pranešimui suteikęs Lietuvos karininkų žurnalo vyr. redaktoriui A.Martinioniui. Pranešėjas plačiau kalbėjo apie velionio nueitą darbo ir kovos kelią. Jis paminėjo, kad J.Seliokas gimė 1909 m. liepos 7 d. Vilkaviškio mieste. Dar net nebaigęs gimnazijos, 1927 m. išvyko į Karo mokyklą. Vytauto Didžiojo - 1930 metais - baigė karo mokyklą, o jau 1933 m. buvo pasiūstas į Karo aviaciją, kad baigtų oro žvalgo 9 mėn.kursus. Bet kartą pakilęs orą, jau nebe norėjo vaikščioti žeme. 1935 m. baigė lakūnų-pilotų kursą ir tapo lakūnu. Lietuvą okupavus vadinamajai SSRS, J.Seliokas iš aviacijos buvo atleistas. Veliau, jau vokiškam okupantui šeiminkaujant Lietuvoje, per prievartą buvo įjungtas į lietuvių savisaugos batalioną. Teko kovoti net Jugoslavijoje. Po karo pavyko

Kpt. Juozas Seliokas

išvengti gražinimo į raudonųjų pavergtą Lietuvą ir su šeima apsigyveno Australijoje.

Prisiminimais pasidalino buv. lakūnas V.Ašmenskas, nes kpt. J.Seliokas buvo jo instruktorius, giminaitis A.Gabrys prisiminė savo susitikimus su velioniu svečiuojantis Australijoje. Kalbėjo ir kiti karo lakūnai.

Muziejui A.Martinionis iškilmingai įteikė J.Selioko žmonos Teklės perduotus dokumentus ir apdovanojimus.

Po minėjimo visi buvo pavaišinti kavute, T.Seliokienei padengiant išlaidas.

„Kardo“ inform.

Kraštų Bendruomenių ir Jaunimo Sąjungų Valdyboms, IX PLB Seimo Nariams

IX PLB seimas 1997 metais

VIII PLB seimo pirmininkai Vytautas Kamantas, Rasa Kuriene ir Paulius Mickus Jums jau pranešė, kad korespondenciniu posėdžiu daugiau kaip dviejų trečdalių balsų daugumą VIII seimas nutarė pratęsti PLB valdybos kadenciją ir IX PLB seimo šaukimą atidėti vieneriems metams. PLB valdyba dėkoja posėdyje dalyvavusiems seimo nariams ir ypač balsavusiems už PLB valdybos kadencijos pratęsimą. Jūsų sprendimas, atitinkantis PLB Konstitucijos reikalavimus, žymiai palengvino PLB valdybai sudaryti sąlygas visų kraštų Bendruomenių atstovams dalyvauti IX PLB seime ir ramioje aplinkoje, be jokių rinkimų įkarštyje besireiškiančių politinių įtakų, svarstyti ir spręsti rūpimus klausimus.

PLB valdyba ketina IX PLB seimą šaukti Lietuvoje, Vilniuje, 1997 m. birželio pabaigoje ar liepos pradžioje. Tai priklausys nuo patalpų bei kitų patarnavimų klausimo išsprendimo su Lietuvos valdžia, jos opozicija bei Vilniaus miesto savivaldybe. PLB valdybos pirmininkas buvo Lietuvoje 1996 birželio 17 - liepos 17 ir per tą laiką bandė šiuos reikalus sutvarkyti.

Juozas Gaila - naujas PLB valdybos narys. Tame pačiame korespondenciniame posėdyje buvo išrinktas naujas PLB valdybos narys į anksčiau pasitraukusio Vytauto Kamanto vietą. Juo tapo PLB atstovas Lietuvoje Juozas Gaila. Jis tas pareigas, jau kaip PLB valdybos vicepirmininkas, tęs ir toliau.

PLB Konstitucijos keitimas. VIII PLB seimas įpareigojo PLB

valdybą sudaryti komisiją, kuri peržiūrėtų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstituciją ir priderintų ją prie dabartinio laiko, nes kai kurie jos straipsniai, Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, gali būti jau „pasenę“. Tą klausimą PLB valdyba svarstė keliuose savo posėdžiuose ir patogumo bei ypač taupumo sumetimais, sudarė komisiją iš PLB valdybos narių - Vacio Garbonkaus, dr. Vitalijos Vasaitienės ir Alekso Vitkaus. Komisija paruošė Konstitucijos keitimo projektą ir ketino pateikti jį PLB valdybos posėdžiui aptarti bei surašyti pasiūlymą IX PLB seimui svarstyti. Priimdama dėmesin bendruose suvažiavimuose tokių dokumentų svarstymo bei priėmimo sunkumus, patirtus praeityje, komisija nutarė siūlyti seimui keisti tik tai, kas neišvengiamai būtina. Komisija priėjo išvados, kad būtinai keistinas tik vienas straipsnis, liečiantis Lietuvos laisvėjinimą, kuris, Lietuvai atkūrus nepriklausomą valstybę, nustojo savo prasmės.

PLB, JAV LB ir Kanados LB bendrame pasitarime JAV LB Krašto valdyba pasiūlė komisiją praplėsti ir darbą tęsti. Šį pasiūlymą priimdama dėmesin, PLB valdyba į komisiją pakvietė JAV LB Krašto valdybos vicepirmininką, buvusį PLB valdybos pirm., dr. Vytautą Bieliauską.

Kadangi PLB valdybos sudaryta komisija jautė savo įsipareigojimą atlikusi ir neberado reikalo darbą tęsti, dr. V.Bieliauskas buvo paprašytas komisiją sudaryti iš naujo ir jai vadovauti. PLB Konstitucijos peržiūros komisijos

HOBARTAS

Birželio 25 d. Hobarte, po sunkios vėžio ligos mirė Domas Gasiūnas. Pamaldos atliktos birželio 27 d., šv. Teresės bažnyčioj, Moonah. Po to, krematoriumas Cornelian Bay.

Velionis gimė 11 rugpjūčio, 1917 m. Subačiuje, netoli Panevėžio, Dominikui ir Pranei (Lisauškaitei). Domas turėjo keturis brolius ir dvi seseris, viena buvo vienuolė Belgijoj. Visi broliai ir seserys jau mirę.

Į Australiją atplaukė pirmuoju transportu, USAT Gen. Stuart Heintzelmann. Perėjo Bonegillo stovyklą, ir Tasmanijoj atsirado balandžio mėn. 1948. Darbo sutartį atliko skindamas vaisius Ranalah apylinkėj, į pietus nuo Hobarto. Po to dirbo EZ cinko fabrike, ir Stanley įrankių bei vinių fabrike. Buvo įvertintas kaip

darbštus, sąžiningas tarnautojas.

Kaip daugumas lietuvių atvažiavusių tuo laiku, neužilgo užpirkto sklypą, ir ant jo pasistatė baraką. Taip gyveno, Springfield rajone, kol pasistatė namą, su pažįstamų lietuvių pagalba. Nevedė, gyveno vienas iki pat galo.

Lietuviškoje veikloje pasirodė jau 1951 metais, kai buvo išrinktas į ALB Hobarto Apylinkės revizijos komisiją. Į minėjimus ir susirinkimus ėjo iki porą mėnesių prieš mirtį. Buvo kuklus, tylus žmogus, bet visada su šypsena. Mėgo lošti kortomis.

Prieš mirtį priėmė šv. Sakramentus. Į amžinybę jį palydėjo apie 30 lietuvių, ir maždaug tiek pat australų pažįstamų ir draugų. Išsėkis ramybėje.

R. Tarvydas

adresas dabar yra toks: Dr. Vytautas Bieliauskas, 2968 Compton Road, Cincinnati, Ohio 45251.

IX PLB seimo programos komisija. Apie ją Jums buvome pranešę keliais ankstyvesniais bendraraščiais, todėl šį kartą norime tik paprašyti Jus į komisijos kreipimąsi atsiliiepti ir su ja bendradarbiauti. Jos adresas yra toks: Irena Lukoševičienė - pirm. 11 Wincott Dr., Apt. 910, Etobicoke, Ont. M9R 2R9, Canada. Prie šio bendraraščio pridėdame tos komisijos paskiausią pranešimą, paruostą 1996 birželio 7 d.

PLB, JAV LB, Kanados LB vadovybių pasitarimas. Pasitarimas įvyko 1996 balandžio 28 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Siunčiame Jums PLB Inf., spaudai paruostą pranešimą.

Bendruomenininkų suvažiavimai Lietuvoje. Šią vasarą Lietuvoje, PLB atstovybės ir Lietuvos regioninių ir tautinių mažumų departamento prie Lietuvos vyriausybės kviečiami, įvyko šie suvažiavimai: Rytų kraštų LB ir Jaunimo sąjungų vadovybių suvažiavimas įvyko liepos 1-3, Sibiro lietuvių suvažiavimas - liepos 4-6, Rytų kraštų lietuviukų stovykla „Atgaja“ liepos 15-rugpjūčio 4, Punksko lietuvių kovo 11 gimnazijos 40 m. minėjimas įvyko liepos 5-7.

Abiejuose suvažiavimuose, stovykloje ir minėjime dalyvavo PLB valdybos pirm. Bronius Nainys, kuris Lietuvoje buvo nuo 1996 birželio 17 d. iki liepos 17 d.

Bronius Nainys, 1996 birželio 14 d.

PLB IX Seimo Programos Komisijos Pranešimas

Seimo programos komisijos planai ir orientacija

Seimo programos komisija, peržiūrėjusi ir išanalizavusi PLB veiklos gaires, priėjo šių išvadų:

- Lietuvių Chartoje ir šiandien randame pagrindines gaires Lietuvių Bendruomenės veiklai.

- Šiuo laiku pagrindinis išėivijos prioritetas yra lietuviybės išlaikymas ir pozityvių santykių su Lietuva išvystymas, kad kuo greičiau išnyktų „Mes“ ir „Jūs“.

- Teikti ir organizuoti Lietuvai reikalingą paramą pagal planingai išvystytus projektus labdaros, ekonomikos, sveikatos, socialinės, politikos, mokslinės ir kitose srityse.

- Numatyta, kad nagrinėjant pagrindines žmogaus ir visuomenės gyvenimo sritis - šeimą, jaunimą, švietimą, kultūrą, religiją, visuomeninę veiklą - savo analizė, mes turėtume ieškoti ir aptarti konkrečius būdus ir atsakymus mūsų pagrindinių prioritetų įgyvendinimui ir išvystymui.

Komisijos nariai pasiskirstė į šias grupes: visuomeninės veiklos, šeimos, švietimo, kultūros, religijos ir ruošia kiekvienai sričiai būdingų klausimų ir prioritetų aptarimą, ryšium su lietuviybės išlaikymu, pozityvių santykių su Lietuva išvystymu ir vienas kitų papildymu ir praturtinimu; tapatį darant tarp Bendruomenių sudarančių kraštų bendravimo ir savo patirties ir atsiekimų pasidalinimų.

Visi seimo programos klausimai būtų nagrinėjami šiuo metodu:

- Būtų viena kiekvienos srities paskaita;
- Tada, trumpi pasisakymai Kraštų parinktų atstovų simpoziumo būdu, išskeliantys specifines charakteristikas ir poreikius;
- Po to Seimo atstovai susiskirsto į darbo grupes ir per nustatytą laiką išdiskutuoja klausimus, prieina konkrečių išvadų ir siūlymų seimo nutarimams.

Šiais visais klausimais kraštų Bendruomenėms buvo išsiuntinėti laiški, prašantieji atsiliepiimų, siūlymų programoje diskutuotinių klausimų. Gauti atsakymai iš Anglijos, Uzbekistano, Estijos, Moldovos, Latvijos Tomsko (Sibiras), Švedijos. Nuostabu, kad dauguma seniausių ir gausiausių Bendruomenių neatsiliepė. Būtų gerai ir svarbu, kad visu kraštų Bendruomenės reaguotų - laukiam Jūsų minčių.

Artimiausiu laiku seimo programos projektas bus perduotas PLB valdybai patvirtinti.

Programos komisija siūlo, kad priimta programa būtų išsiuntineta kraštams susipažinimui, aptarimui ir sąmoningam pasiruošimui Seimui. Tai galėtų būti nebloga priemonė išvystyti kraštų apylinkėse dinamišką mąstyseną Bendruomenių išlikimo, poreikių ir veiklos orientacijos ir įprasminimo klausimais. Taip padirbėję, atvažiūtume į Seimą pasiruošę rimtam darbui.

Irena Lukoševičienė
PLB Seimo Programos komisijos pirmininkė

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Benediktas Beržanskas sutvarkė Parapijos Namų Kensingtone vandentiekio vamzdžius ir jie kurį laiką dar laikys, kol reikės dėti naujus. Ačiū labai už atliktą savanorišką darbą!

Genovaitė Baltutytė pranešė, kad jos brolis Aleksas Baltutis liepos 3 d. Los Angeles mieste Amerikoje mirė. Jis ilgą laiką anksčiau gyveno Melbournas ir jo kūną palaidoti parvežė Melbourną, kai čia yra plati

Baltučių giminė, jiems visiems gili užuojauta, o Velionis teilsisi Viešpaties Ramybėje.

Albinas Lastas, 78 m. amžiaus gana silpnas ir slaugomas Wynstay privačioje gydykloje Prahra East. Jam suteikti Sakramantai.

Aleksandra Bieliauskienė serga, dažnai gydytojo priežiūroje, bet lieka namuose slaugoma labai pasišventusio vyro Vytauto Bieliausko. Jiems suteikti Sv. Sakramantai. Dar įteikė auką Parapijos išlaikymui.

Nuoširdžiai sveikiname

Marcelę Matulionienę

sulaukusią 80 metų garbingo amžiaus sukaktį, jau daugelį metų su vyru Ernestu atvykstant dirbti prie „Tėviškės Aidių“ savanoriškos Ekspedicijos, laikraštį paruošiant pašto persiuntimui. Ilgiausių metų Dievo palaimai visuomet Jus lydint! „Tėviškės Aidių“ darbuotojai ir Ekspedicijos dalyviai

Pranešimas

Socialines Globos Moterų Draugija Melbourne praneša, kad 29-tą birželio 1996 Lietuvos KLubo organizuotu talpintuvu, supakavome ir išsiuntėme 10-tį siuntinių. Septyni iš jų skirti Vilnijos lietuviškoms mokykloms, du vargan patekusioms šeimoms ir vienas, per dr. A. Šeškevičių, Akademinei Kauno Klinikai. Už paaukotas medicininės priemonės dėkojame Mrs. K. Kennedy iš Werribee.

Siuntiniai pasiųsti sekančiom mokykloms: Baltosios Vokės liet. mokyklai 2 siuntiniai, sekančiom penkioms povienų: „Ryto“ vidurinei mokyklai, Dieveniškėse, „S.Rapalio“ vidurinei liet. mokyklai, Eišiškėse, „Aušros“

vidurinei liet. mokyklai Jašiūnuose. Paškonų liet. mokyklai, Paškonų kaime ir Tetėnų, antrajai pagrindinei lietuvių mokyklai Tetėnų kaime.

Sirdingai dėkojame visiems aukojusiems daiktus, mokyklines priemones, drabužius, batus ir pinigus.

Pinigais aukojusiems dėkojame sekantiems asmenims: T. Jurgelaitienei mirusio vyro atminimui \$200, E. Jonaitienei \$100, F. Gužui, Melbourno skautininkams ir A. ir S. Gabams po \$50; O. Aleknienei, G. Ališauskienei, Z. Augaičiui, A. Bajorui, I. O'Dwyer, D. Simankevičienei ir A. Volkieniui po \$20; T. Jurgelaitienei, Ritai Kunčiunaitei, J. Zitkevičienei, E. Marmur po \$10; Birutei „M“ ir Levutei „B“ po \$5. J.Z.

Pranešimas

Pranešame Melbourno Lietuvių Klubu nariams, kad metinis narių susirinkimas įvyksta rugsėjo mėn. 21 d., šeštadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Namuose.

Šiais metais kadenciją baigia šie Klubu Valdybos nariai: V. Bosikis, Z. Augaitis, V. Kairys ir E. Juzakėnaitė-Kairienė, todėl prašome siūlyti kandidatus sekančiai 1996-98 m. valdybai.

Kadangi šiais metais Melbournas įvyksta Meno Dienos, todėl labai svarbu išrinkti stiprią ir darbiningą Klubu valdybą. Kandidatų siūlymo formas galima gauti pas baro vedėją, arba pas Valdybos narius. Užpildytas formas grąžinti iki liepos

mėn. 31 d. Taip pat pranešame, kad dar yra nemažas skaičius narių nesusimokėjusių nario mokesčių, todėl prašome šią pareigą nedelsiant atlikti.

Asmenims, nesusimokėjusiems nario mokesčių už 2 metus, balsavimo kortelės nebus siunčiamos.

Melbourno Lietuvių Klubu Valdyba

„Kardas“

Istorinis tautinės minties žurnalas išeina kas trys mėnesiai, spausdinamas Vilniuje, vyriausiasis redaktorius Antanas Martinionis.

Žurnalo „Kardas“ redakcijos adresas: Box 1847, 2043 Vilnius, 43, Lietuva - Lithuania.

Australijoje užsisakyti galima per V. Bosikis, 43 McCrae Road, Rosanna, VIC 3084.

RASOTE TESTAMENTA?

Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“!
Mintimi šventa ten investuokite save,
Kur Dievas ir Tėvynė šaukia.
Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aiduos“!

Auka ir meilė

Nebe pirmą kartą užsimename apie Lietuvos „Motiną Teresę“ - Janiną Navickaitę, globėją elgetų, girtuoklių, išėjusių iš kalėjimų, vaikų iš asocialių šeimų, kuriuos beelgetaujančius nuvaro ne tik nuo parduotuvių, bet ir nuo bažnyčių.

„Tarnystė vargingiausiems nėra sunki. Sunkiausia prakalbinti širdis, pažadinti Kristaus meilę ir gerumą...“ rašo Janina dėkodama už atsiliepiamą ir aukas. Ją aplankė mūsų draugijos narė Danutė Baltutienė, kuri mums perduoda: „Man teko pabendrauti su ja neilgai, tačiau ji man paliko labai didelį įspūdį. Ji dirba labai sunkų darbą, sunkiausiose aplinkybėse be jokių patogumų. Prie durų eilė išmaldos prašančių. Janina globoja visus, kurie kitur negauna prieglobsčio. Spaudoje apie ją yra labai gerų atsiliepiamų.“

Janina mums labai dėkinga gavusi siųstus siuntinius, kuriuose rado daug naudingų dalykų. Siuntėme ir pinigų. Netrukus praeis vasara. Su baime širdyje ji galvoja,

kad dar vieną žiemą reikės praleisti šaltoje koplyčioje su kibirėliu vandens, bliūdais, neturint net kur pamazgų išpilti. Prašo mūsų pasimelsti ir padėti, kad atsirastų bent vieni namai pūvantiems broliams. Bažnyčia neseniai davė namus Kedainių gatvėje, reikia skubiai pradėti remontą, bet tam nėra pinigų. Ar padėsime Janinai mes, kaip dosniai pagelbstime nepasibaigiančiuose nedatekliuose?

Gauta pirmoji \$500 auka iš p.N.N., kuri jau persiūsta. Jo vardu tariame nuoširdžiausią ačiū. O jeigu kas pageidautų siųsti tiesioginiai, nors Janinos žodžiais „tikrai labai ir labai nedaugelis tepasitiki mūsų bankais, vistiktai aš parašysiu ir Jums sąskaitos numerį, gal atsiras žmonių norinčių ir galinčių atsiliiepti į SOS šauksmą: Bank HERMIS, SVVIFT: COBH LT 2X, Vilnius, Lithuania, 17886, Janina Navickaitė. Teatlygina Viešpats savo meile ir gailėstingumu už Jūsų rūpestį, atmintį, paramą.“

Melburno Lietuvių Katolikių Moterų Draugijos valdyba

ALB Krašto Valdybos pranešimas

ALB
KRAŠTO VALDYBA

O ką mes lietuviai žadame daryti paminėjimui artėjančios sukakties?

a) Australijos Lietuvių Skautų Sąjunga jau organizuoja 50 metų lietuvių skautavimo Australijoje sukaktį 1997 m. sausio mėn., Rajoninėje Stovykloje, Gilwell Park, netoli Melbourno. Su pirmu transportu atvyko ir lietuviai skautai.

b) Hobarto apylinkės valdybos pirmininkas Ramūnas Tarvydas, renka medžiagą apie lietuvių įsikūrimą Tasmanijoje.

c) „Mūsų Pastogės“ redaktorius, Bronius Zalys, renka medžiagą apie pirmutinius metus Australijoje ir žada atspausdinti skyrelyje „Mūsų Pastogėje“.

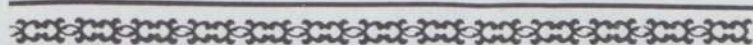
d) Jennifer Rakauskas iš Queensland ieško žinių iš visų trijų pabaltiečių grupių apie pabaltiečių atvykimą ir pirmas dienas Australijoje. p. Rakauskienė norėtų išleisti knygą apie tuos pirmutinius metus. Kviečiame tiesioginiai kreiptis lietuvių arba anglų kalbomis šiuo adresu: PO Box 724, Runaway Bay, QLD 4216.

ALB Krašto Valdyba kviečia visus lietuvius kurie turi prisiminimų arba medžiagos nuotraukų apie pirmus metus Australijoje, prisijungti prie šios gyvos istorijos rinkimo ir surašymo.

Jeigu norite daugiau informacijos, arba jei turite pasiūlymų kaip mūsų bendruomenės galėtų paminėti šią sukaktį lietuvių bendruomenėje ir Australijos visuomenėje, kviečiame kreiptis į ALB Krašto Valdybą šiuo adresu: 2/6 Niki Court, East Bentleigh, VIC 3165, arba tiesiog į savo apylinkės valdybas arba seniūnijas.

Virš minėti pavyzdžiai yra tikrai dalis to ką mes galėtumėm veikti sekančiais metais švenčiant ir prisimenant 50-metų nuo pirmo transporto atvykimo į Australiją.

Birutė Prašmutaitė,
ALB Krašto valdybos vardu,
Vice-pirmininkė kultūros reikalams

Klaipėdos Universitetas Lietuvos pažiba

Visuotina talka jie turės vieną milijoną knygų

Algirdas Gustaitis

Klaipėda yra daugiau kaip Lietuvos miestas. Klaipėda yra svarbioji Lietuvos dalis. Klaipėda yra Lietuvos plaučiai. Klaipėdos universitetas yra gintarinis Lietuvos mokslo kūrinys. Klaipėdos universitetas yra Tvankstės (Karaliaučiaus) universiteto tęsinys.

Žvelgiant iš praeities istorijos atrodo keista, nesuprantama, nepateisinama kodėl Vytautas Didžiojo vadinamas, po laimėtų Žalgirio kautynių 1410 liepos 15 dieną Lietuvai negražino Elbingą, Tvankstę (Karaliaučių), Gumbinę, Tolminkiemį. Dėl tokio Vytauto pražūtingo nusileidimo, atidavimo priešams lietuviškas prūsų sritis, Lietuva šimtmečiais gyveno netikrumo, pavojaus ženkle. Taip ypač ryšku dabar, kai dėl sovietiniai išdresiruoto Sniečkaus ir kitų sovietikų šiaurinę Prūsijos dalį paliko Sovietų Sąjungos, dabartinės Rusijos, okupacijoje. Iš ten gali prasidėti lietuvių tautos naujas naikinimas. Kiek anksčiau, 1923 sausio 15, Lietuvos patrijotai savanoriai išlaisvino dalį Prūsijos (Klaipėdos kraštą) kovodami ne prieš tiesioginius okupantus, bet jau Jungtinių Tautų įkurdintus Prancūzijos kariuomenės dalinius.

Dabartinės Lietuvos kultūrininkai Klaipėdoje pradėjo lietuvišką universitetą. Lietuvos Aukščiausioji Taryba leido Klaipėdoje įsteigti universitetą 1990 spalio 5 d., nutarimas patvirtintas 1991 sausio 1 d.

Pirmuoju Klaipėdos universiteto Rektorium išrinktas prof. habil. dr. Donatas Svitra. Garbingai veikiančio Universiteto penkmečiui atminti Klaipėdos universiteto profesoriai S.Vaitekūnas, R.Skuncikas, A.Žalys redagavo 104 psl. gausiai iliustruotą leidinį „Klaipėdos Universitetas 1991-1996“. Išspausdinta „Ryto“ spaustuvėje nemokamai. (Ačiū spaustuvės direktoriui Antanui Skyriui). Leidinyje dabartinis Klaipėdos universiteto Rektorius prof. habil. dr. Stasys Vaitekūnas rašo: „Universitetinio mokslo šviesa kaip ryškus švyturys įsižiebęs Europos ankstyvaisiais viduramžiais, vedė tautas ir valstybes, šviesdamas joms kelią tarp būties ir nebūties, tarp žlugimų ir sukrėtimų. Laiminga ta tauta ir pagerbtas tas miestas, kuris turi universitetą - neišsenkančią išminties, šviesos, tikėjimo ir vilties versmę, švyturį neramiuose istorijos, jos kataklizmų okeanuose. Tad nėra pasaulyje valstybės, kuri nesididžiuotų savo universitetais ar akademijomis. Karaliai ir prezidentai, kaip didžiausią dovaną ir privilegiją, duoda miestams universitetus, kad jie stiprintų valstybės galią, šlovintų miestus ir

visą kraštą, rengtų valstybei išmingtingus ir dorus specialistus, vis naujas studentų kartas ruošų šalies ateičiai, jos progresui ir suklestėjimui.

Universitetai patikimiau nei kariniai bastionai ar skaitlingos armijos saugo valstybių teritorijų integralumą, tautų laisvę ir nepriklausomybę. Tik mokslas, susijęs su religine dora, tampa neįveikiama tvirtove. Tą daug kartų patvirtino istorija, laiko tarpasmas, kurį šalis praėjo nuo Mindaugo iki šiandieninės laisvos, demokratija kuriančios Lietuvos“.

Klaipėdos Universitetas, remiamas Klaipėdos visuomenės, įstengė savo globon perimti Karinį miestelį (1993 m.) su šešiais neogotinės architektūros pastatais ir 25 ha teritorija. Aišku, daug ką reikia remontuoti, pritaikyti Universitetui biblioteką, koncertų salę ir kt. Lietuvos Respublikos Seimas 1995 gruodžio 14 d. patvirtino Universiteto Statutą. 1995 spalio mėn. Valstybinė heraldikos komisija patvirtino Klaipėdos Universiteto herbą.

KU sudarė akademinio bendravimo sutartis su įvairiais užsienio universitetais.

Įvairūs fakultetai

Klaipėdos Universitete veikia įvairūs fakultetai, vadovaujami tinkamų mokslininkų, profesorių.

Gamtos mokslų fakultetas. Humanitarinių mokslų fakultetas. Jūrų technikos fakultetas. Taip pat yra Menų fakultetas su įvairiomis katedromis.

Istorijos katedra, Vakarų Lietuvos ir Prūsijos istorijos centras. Filosofijos katedra. Lyginamųjų civilizacijų studijų centras. Politologijos ir sociologijos katedra, Ekonomikos katedra. Vadybos katedra. Geografijos katedra.

Universiteto mokslinė biblioteka labai daug gelbstinti studentijai knygomis, žemėlapiams. 1995 metais Centrinėje bibliotekoje buvo 480.337 egz., kurių 13.884 grynai moksliniai leidiniai, 2075 bibliografiniai-informaciniai leidiniai, 1159 reti spausdiniai, 2900 perijodiniai leidiniai. Bibliotekai vadovauja direktorė J.Pupelienė. Skyrių vedėjos S.Mockutė, A.Miškinienė, A.Žizienė. Išvardinti užsienyje gyvenantieji lietuviai dovanojusieji daug knygų.

Paminėtos studentų organizacijos. Universiteto leidykla, Garbės daktarai. Profesoriai, Garbės mecenatai, Leidinio santrauka anglų kalba. Universitetui svarbios datos. Klaipėdos U-tete yra apie 4.000 studentų.

Leidiny „Klaipėdos Universitetas 1991-1996“ vertingas,

gražiai parengtas, švariai atspausdintas, gausiai iliustruotas. Naudingas dabar, dar istoriškesnis taps laiko bėgmėje.

Lietuviai, ypatingai užsienyje gyvenantieji, remia universitetus Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, daug kitokių mokslo įstaigų, bibliotekų. Siūnia knygas, spaudą, prenumeruoja perijodiką. Visa tai svarbu, gerų norų lietuviai Lietuvoje dėkoja, įvertina. Visokios aukos, spauda, meno kūriniai, kompiuteriais, moderniais įtaisais, paveikslais, dokumentinėmis nuotraukomis ir kit. siūstinos Lietuvon ir toliau, o jų gal

labiausiai reikia Klaipėdos Universitetui.

Pasistenkime Klaipėdos Universiteto bibliotekai turėti bent vieną milijoną gerų knygų (1.000.000).

Lietuviai, pavartę savas bibliotekas, galėtų skaitlingai papildyti Klaipėdos Universiteto biblioteką. Jos adresas: S.Neries 5, Klaipėda 5794, Lithuania. Maloniai pakalbinti gal ir kitų tautybių žmonės dovanotų, talkintų pasiūsti. Būtų kilnu, jei talkon Klaipėdos Universiteto bibliotekai įsijungtų Lietuvių bendruomenė ALTas, skautai, ateitininkai, šauliai, Vyčiai. Rems ir Lietuvos lietuviai. Nuvažiavę į Klaipėdą atsilankykime Klaipėdos Universiteto bibliotekoje.

Penki sunkiai sergantys vaikai iš Lietuvos išskrido gydytis į Ameriką

Sunkiai sergantys vaikai prieš kelionę į JAV Vilniaus aerouoste.

R.Jurgaičio nuotr.

Birželio 16 d. penki sergantys vaikai iš Lietuvos išskrido gydytis į JAV. Vaikų ir jų tėvų kelionę organizavo ir parėmė Lietuvos vaikų vilties komitetas, įkurtas JAV lietuvių bendruomenės rūpesčiu.

Trims vaikams bus operuojamas iškrūpęs stuburas - keturmečiui Evaldui Norvilui iš Klaipėdos, vienuolikmetei alytiškei Jūratei Mokrecovaitėi, šešiolikmečiui Robertui Urbonavičiui iš Kauno. Dešimtmetis vilnietis Modestas Liulys bus operuojamas dėl krūtinės deformacijos, o stipriai nudegusiam keturmečiui Evaldui Dabužinskui amerikiečiai stengsis panaikinti nudegimo pasekmes.

Keturi vaikai į JAV važiuoja kartu su mamomis, vienas - E.Dabužinskas - su tėčiu. Jo mama lieka Lietuvoje auginti kito vaikelio.

Važiuojantys į JAV nežino, kada iš ten grįš, kiek jiems operacijų bus atlikta. Pasak komiteto Lietuvos skyriaus pirmininkės Elenos Gervickienės, vaikų gydymas JAV gali trukti nuo 3 mėnesių iki 2 metų.

Vaikai bus gydomi JAV veikiančios „Shriners“ organizacijos ligoninėse, kuriose gydomi ortopedines negalias turintys vaikai iš viso pasaulio. Už operacijas, kainuojančias iki kelių milijonų dolerių, mokėti nereikia.

Operacijai į JAV atvykusiam vaikui ir jo globėjui nekainuoja nei kelionė, nei gydymas, nei gyvenimas toje šalyje. Visas lietuvių išlaidas padengia JAV lietuvių bendruomenė.

Lietuvos vaikų vilties komiteto iniciatyva per penkerius metus į JAV gydytis išvyko beveik šimtas vaikų iš Lietuvos.

„Lr“ inf.

Žalgirio kautynių scenarijus jau parengtas

Kauno miesto savivaldybėje buvo pristatytas inscenuoto „Žalgirio mūšio“ scenarijus ir mūšio plano projektai. Būsimojo „Žalgirio mūšio“ pagrindiniai istoriniai herojai bus Lietuvos valdovas Vytautas, lenkų karalius Jogaila, didysis kryžiuočių magistras Ulrichas fon Jungingenas, lenkų karvedys Zindramas, taip pat Metraštininkas ir Pasiuntinys.

Aktorai teatralizuotam mūšiu kol kas neparinkti, tačiau jau žinoma, kad masinėse mūšio lauko scenose dalyvaus Vytauto Didžiojo atskirojo jėgerių bataliono, SKAT'o, Vidaus kariuomenės pirmojo pulko bei kiti kariai.

Iš viso vaidinime dalyvaus apie 200 pėstininkų ir dešimtys raitelių. „Žalgirio mūšis“, vyksiantis liepos 14 dieną Kauno Santakoje, truks apie valandą. Vėliau vyks tautinis vakaras.

BNS

REMKIME AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDA

nes jo tikslas yra:- Skatinti, remti ir puoselėti lietuvių tautinę kultūrą, mokslą, švietimą, meną ir kitas lietuvių apraiškas. Fondą stiprinsime ir jį ugdysime, jei įvairiomis progomis jam aukosime, stosime jo nariais ir nepamiršime jo surašydami testamentus. Testamentuose reikia įrašyti tiksliai angliškąjį Fondo pavadinimą ir adresą:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC.
50 Errol Street, North Melbourne, Victoria.
Visą korespondenciją ir aukas prašome siųsti adresu:
P.O. Box 11, North Melbourne. Vic. 3051
A.L. Fondo Valdyba.

Indėlininkams jau mokamos kompensacijos

Šeši iš devynių bankrutavusių bankų jau pradėjo mokėti valstybės kompensacijas indėlininkams.

BNS žiniomis, kompensacijų dar nemokėjo „Lietuvos verslas“, „Sekundės“ ir „Nidos“ bankai. „Balticbank“, Kooperacijos bankas bei „Ateitis“ kompensacijas

indėlininkams pradėjo mokėti birželio 5 d., o Komercijos ir kredito „Apus“ bei Kredito bankai - birželio 6 d. Kauno „Apus“ banko administratorius Romas Žukauskas BNS korespondentui teigė, jog kol kas nemoka pinigų vienišems pensininkams, nes Finansų ministerija neišaiškino, kas yra vienišas pensininkas.